

Робоча програма Сучасна зарубіжна література для студентів II курсу,
за напрямом підготовки 6.030303 Видавнича справа та редагування,
галузі знань 0303 Журналістика та інформація
2016 року. – 43 с.

Розробник: Ліхоманова Наталя Олександрівна, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри світової літератури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від « 7 » вересня 2016 року

Завідувач кафедри світової літератури

 Ковбасенко Ю.І.

Структура програми типова.

Години відповідають робочому начальному плану.

Заступник директора Інституту філології Заяць Л. І.

Сучасна зарубіжна література: Програма навчальної дисципліни. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 44 с.

Укладач: **Ліхоманова Наталя Олександрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури.

Рецензенти:

Булаховська Юлія Леонідівна, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник-консультант Інституту літератури імені Тараса Шевченка Національної академії наук України;

Ковбасенко Юрій Іванович, кандидат філологічних наук, професор кафедри світової літератури Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна зарубіжна література».....	16
V. Плани семінарських та практичних занять	18
VI. Теми для самостійного опрацювання.....	25
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	25
VIII. Методи навчання.....	26
IX. Методичне забезпечення курсу.....	27
X. Питання для самоконтролю	27
XI. Рекомендована література	
Основна	29
Додаткова.....	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма курсу „Сучасна зарубіжна література” є нормативним документом Київського університету ім. Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою світової літератури на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану освітнього рівня першого (бакалаврський) денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, системи вивчення навчального матеріалу дисципліни «Сучасна зарубіжна література», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студента.

Метою курсу є засвоєння студентами необхідної сукупності знань щодо становлення і розвитку світового літературного процесу другої половини ХХ ст. та початку ХХІ ст.

Вивчення дисципліни „Сучасна зарубіжна література” передбачає розв’язання низки **завдань** фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема:

- розгляд головних тенденцій теоретичного осмислення та художньої практики літератури постмодерної доби;
- висвітлення етапів та закономірностей розвитку літературного процесу у Західній Європі, США, країнах Латинської Америки, еволюції провідних напрямів і художніх систем, жанрових і стилєвих структур;
- узагальнення спільних закономірностей розвитку національних літератур та визначення їх специфіки;
- ознайомлення студентів з творчістю видатних митців слова;

- застосування методик аналізу художніх текстів сучасних літературознавчих шкіл;

- виявлення генетико-контактних зв'язків й співвідношень між національними літературами, а також між ними й українською літературою;

- застосування на практиці знань студентів як майбутніх фахівців з видавничої справи та редагування, а саме підготовка дослідницьких проектів з сучасної зарубіжної літератури, написання анотацій до книг тощо.

У результаті засвоєння навчального матеріалу курсу „Сучасна зарубіжна література” під час лекційних та семінарських занять, індивідуальної та самостійної роботи студенти повинні **знати**:

- особливості становлення та розвитку літературного процесу доби, що вивчається;

- місце і значення творчості письменників другої половини ХХ – початку ХХІ ст. та їх загальну характеристику;

- теоретичне обґрунтування та висвітлення основних літературознавчих понять, які пояснюють специфіку течій та шкіл, що вивчаються.

Студенти також повинні **вміти**:

- розрізняти літературні напрями, течії та школи;
- аналізувати та інтерпретувати художній текст в контексті цілісності змісту та форми;
- визначати жанрові та стилістичні особливості художнього твору;
- здійснювати компаративний аналіз текстів певного автора або різних авторів однієї літературної доби;
- знаходити у тексті та інтерпретувати елементи інтертекстуальності як

яскравої ознаки доби постмодернізму.

Програма розрахована на 120 год., з них лекційних - 20 год., семінарських - 22 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота студентів - 42 год., іспит – 30 год.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: літературний процес другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Курс	Напря́м підготовки, спеціальність, освітній рівень перший (бакалаврський)	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальна кількість годин – 120</p> <p>Тижневих годин для денної форми навчання: 2,5</p>	<p>Галузь знань <u>0303 Журналістика та інформація</u> (шифр і назва)</p> <p>Напря́м підготовки <u>6.030303 Видавнича справа та редагування</u> (шифр і назва)</p> <p>Освітній рівень перший (бакалаврський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2</p> <p>Семестр: 3</p> <p>Аудиторні заняття: 42 години.</p> <p>З них:</p> <p>лекції (теоретична підготовка): 20 годин,</p> <p>семінарські заняття: 22 годин.</p> <p>Самостійна робота: 42 годин.</p> <p>Модульний контроль: 6 годин.</p> <p>Іспит – 30 годин.</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Разом	Аудиторні заняття	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Проміжний контроль	Іспит
Змістовий модуль I. Література Франції, Великобританії, Німеччини, Австрії та Швейцарії др. пол. XX- п. XXI ст.								
1.	Основні тенденції розвитку західноєвропейської та американської літератури другої половини XX ст.	4				4		
2.	<i>Французька література.</i> Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду. Творчість Е.Іонеско та С.Беккета.	8		2	2	4		
3.	<i>Французька література.</i> Витоки та характерні риси школи “нового роману” (А. Роб-Грійє, Н.Саррот, К.Сімон, М.Бютор).	4		2		2		
4.	<i>Німецька література.</i> Розвиток повоєнної літератури Німеччини. Творчість М.Вальзера, Г.Белля, Г.Грасса. Постмодерністська проза П.Зюскінда.	6				6		
5.	<i>Австрійська література.</i> К.Рансмайра “Останній світ”.	4				4		
6.	<i>Англійська література.</i> В.Голдінг як майстер роману-притчі. Філософсько-психологічні	4			2	2		

	романи А.Мердок.							
7.	<i>Англійська література.</i> Постмодернізм у літературі Великобританії. Проза Дж.Барнса. Творчість Дж.Фаулза.	8		2	2	4		
8.	<i>Італійська література.</i> Риси постмодернізму у творчості І.Кальвіно та У.Еко. Композиція та система образів роману І.Кальвіно “Коли однієї зимової ночі мандрівник ...”. Творчість У.Еко. Поліжанрова природа романів У.Еко “Ім’я троянди” та “Маятник Фуко”.	6		2	2		2	
	Разом	44	16	8	8	26	2	

Змістовий модуль II.
Література США, Латинської Америки, країн Східної Європи
др. пол. XX- п. XXI ст.

9.	<i>Література США.</i> Романістика Дж.Апдайка. Творчість Дж.Д. Селінджера. Драматургія Е.Олбі. «Бітники» і творчість Дж.Керуака. Постмодернізм у літературі США. Школа “чорного гумору” (К.Кізі, Дж.Барт, К.Воннегут).	10		6	6	4		
10.	<i>Латиноамериканська література.</i> «Магічний реалізм». Творчість Х.Л.Борхеса, Г. Гарсія Маркеса, Х.Кортасара, М.Варгас Льоси.	8		2	2	6	2	
	Разом	18	16	8	8	10	2	

Змістовий модуль III. Література Східної Європи.

1.	<i>Література країн Східної Європи.</i> Жанр гіпертексту у творчості М.Павича. Творчість М.Кундери.	10		4	6	6	2	
	Разом	28	10	4	6	6	2	
	Разом за навчальним планом	120	42	20	22	42	6	30

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Література Франції, Великобританії, Німеччини

та Швейцарії XX- п. XXI ст.

Лекція 1.

Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду. Передумови виникнення «антидрами». Творчість Е.Йонеско (аналіз п'єс «Голомоза співачка», «Носороги», «Урок», «Стільці»). Драматургія С.Беккета (аналіз п'єс «Чекаючи на Годо», «Ендшпіль»).

Література:

1. Зарубежная литература второго тысячелетия. Под ред. Л.Г.Андреева. – М., 2001.
2. Скуратівський В. Французька драма в нашому столітті // Французька п'єса XX століття. – К., 1993. – С. 5-15.
3. Токарев Д. Курс на худшее. Абсурд как категория текста у Даниила Хармса и Сэмюэля Беккета. - М., 2002. -387 с.
4. Эсслин М. Театр абсурда. – СПб., 2010.
5. Якимович Т. Драматургия и театр современной Франции. -К., 1968.
6. Яценко В.М. История зарубежной литературы второй половины XX века. – М, 2012.

7. От Беккета к Стоппарду: экзистенциализм, смерть и абсурд. // <http://pinbr.narod.ru/sb/bstop.html>

Лекція 2.

Витоки та характерні риси школи “нового роману”. Загальна характеристика творчості А. Роб-Грійє, Н.Саррот, К.Сімона, М.Бютора. «Школа погляду» А.Роб-Грійє та основні художні прийоми: «шозизм», «блукаюча камера». Аналіз теоретичних положень статті А.Роб-Грійє «Про декілька застарілих понять», їх втіленість у романі «У лабіринті». «Тропізми» Н.Саррот, аналіз роману «Золоті плоди». Роман «Дитинство» Н.Саррот: поєднання традицій та новаторства.

Література:

1. Зонина Л. Тропы времени. Заметки об исканиях французских романистов (60-70-е гг.). - М., 1984.
2. Манифесты французской литературы: сборник / сост.: Л.Г. Андреев, Н.П. Козлова. — М., 1981. — 688 с.
3. Французская литература, 1945–1990. — М., 1995. — 924 с.

Семінар1.

Філософсько-естетичні основи та драматичне новаторство французького «театру абсурду».

Лекція 3.

Основні тенденції розвитку західноєвропейської та американської літератури другої половини ХХ ст. Поліваріантність художнього досвіду цього періоду. Характеристика літературного процесу та специфіка національного самовираження цього періоду. Модернізм та постмодернізм як характерні напрями творчого пошуку митця ХХ ст. Розгляд основних понять

постмодерністської естетики («смерть автора», «текст», «інтертекст», «метатекст», «ризома», «симулякр», «фрагментарність оповіді» та ін.).

Постмодернізм в англійській літературі. Прояви постмодерністських тенденцій у романах Дж.Барнса “Історія світу у 10½ розділі” та „Папуга Флобера”. Філософсько-психологічна та історично-культурологічна спрямованість творів Дж.Фаулза (“Маг”, “Подруга французького лейтенанта”, “Вежа чорного дерева”, “Даніель Мартін”).

Література

1. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. - М., 1996.
2. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. - М., 1998.
3. Зарубежная литература XX века: Учебник для вузов / Л.Г.Андреев, А.В.Каельский, Н.С.Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд.испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
4. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. — Харьков, 2000. - 256 с.
5. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.
6. Киченко О. Європейський постмодернізм: витоки і сучасна літературна традиція. - Всесвіт. — 2004. — № 5 — 6. — С. 24—26.
7. Киченко О. Міфологічний простір постмодерністського роману: “Маг” Джона Фаулза у контексті традиції. // Всесвіт. - 2003. - № 5. – С. 146-148.
8. Круглый стол «Феномен Джулиана Барнса»: Е. Тарасова, М. Табак, Д. Бондарчук, С. Фрумкина, М. Горбачёва, А. Романова // Иностранная литература. — 2002. — № 7.
9. Література Англії XX ст /Під ред. К.О. Шахової. – К.: Либідь, 1993.

Семінар 2. Творчість Дж. Фаулза в контексті постмодерністських пошуків др. пол. XX ст.

Семінар 3. Філософсько-психологічні романи А.Мердок.

Лекція 4.

Постмодернізм в італійській літературі.

Читання як артефакт у творчості І.Кальвіно. Композиція та система образів роману І.Кальвіно “Коли однієї зимової ночі мандрівник ...”. У.Еко як вчений і письменник, теоретик і практик постмодернізму. Поліжанрова природа романів У.Еко “Ім’я троянди”. Твір і коментар у постмодерністському романі (на прикладі «Ім’я троянди» та “Нотатки на берегах «Імені троянди» У.Еко).

Література:

1. Еко У. Поетика відкритого твору // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред Марії Зубрицької. - Львів, 2002. - С. 525-538.
2. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.
3. Зарубежная литература ХХ века: Учебник для вузов / Л.Г.Андреев, А.В.Каельский, Н.С.Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд.испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
4. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. - Харьков, 2000. - 256 с.
5. Киченко О. Європейський постмодернізм: витоки і сучасна літературна традиція. // Всесвіт. - 2004. - № 5 - 6. - С. 24-26.
6. Лотман Ю.М. Выход из лабиринта // Еко У. Имя розы. - Спб., 2000. - С. 650-670.
7. Помаранська О. Італо Кальвіно: біо-бібліографічний нарис // Всесвіт. - 2002. - № 11 - 12. - С. 32-33.

Семінар 4. Творчість У.Еко. Аналіз роману «Ім'я троянди».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Література США, Латинської Америки

др. пол. XX – п. XXI ст.

Лекція 5.

Основні тенденції розвитку літератури США другої половини XX ст.

«Розбите покоління» як соціокультурне явище 1950-1960 рр. у США. Роль «бітників» у розвитку американської і європейської культури. Література «чорного гумору».

Творчість К. Кізі.

Література:

1. Вікно в світ. (Література США). – 1999. - №№ 5-6.
2. Денисова Т.Н. Історія американської літератури XX ст. - К., 2002.
3. Денисова Т.Н. Історія американської літератури XX століття. – К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. – 486 с.
4. Денисова Т. Н. Роман і романісти США XX ст. - К., 1990. - С. 80 - 86.
5. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.

Лекція 6.

Творчість Дж.Д. Селінджера в контексті американської літератури «нонконформізму».

«Дев'ять оповідань» і філософія дзен-буддизму.

Повість «Ловець у житті» як знаковий твір покоління.

Література:

1. Аствацатуров А. Феноменология текста: игра и репрессия. М.: Новое литературное обозрение, 2007. — 288 с.
2. Галинская И. Л. Загадка Сэлинджера // Галинская И. Л. Загадки известных книг. — М.: Наука, 1986. — С. 9-64.
3. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ ст. - К., 2002.
4. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття. – К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. – 486 с.
5. Денисова Т. Н. Роман і романісти США ХХ ст. - К., 1990. - С. 80 - 86.

Лекція 7.

Постмодернізм у літературі США.

Історія і вигадка в романі К.Воннегута “Бойня № 5, або Хрестовий похід дітей”. Риси постмодерної поетики у творчості Дж.Барта та Т. Пінчона.

Література:

1. Вікно в світ. (Література США). – 1999. - №№ 5-6.
2. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ ст. - К., 2002.
3. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття. – К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. – 486 с.
4. Денисова Т. Н. Роман і романісти США ХХ ст. - К., 1990. - С. 80 - 86.
5. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енkvіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.

Семінар 5. Творчість Дж.Д.Селінджера

Семінар 6. Тенденції розвитку літератури США др. пол. XX ст. Література «чорного гумору».

Семінар 7. Постмодерністський пошук нових засобів творчості у літературі США.

Лекція 8.

Світове значення літератури Латинської Америки другої половини XX ст. Латинська Америка як особливе культурне середовище.

Інтелектуальна основа, співвідношення тексту та реальності у творчості Х. Л. Борхеса. Характерні риси „магічного реалізму”. Магічний реалізм у творчості Г. Гарсія Маркеса. Міфопоетика роману «Сто років самотності».

Гра як об’єкт опису, як життєствердний та структуроутворюючий принцип прози Х. Кортасара.

Література:

1. Грищенко Л. «Від історії людства до історії духовності». Матеріали до вивчення роману Г. Г. Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. - 2001. - № 5. - С. 41 - 44.
2. Дітькова С.Ю. Приречені на самотність. До вивчення роману Г. Г. Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. - 2005. - № 9. - С. 13-18.
3. Кабкова О.В. Коли відлітають ангели... (Проблемний аналіз новели Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. - 1998. - № 12. - С. 15-17.
4. Нев’ярович Н. Ю. Основні риси поетики «магічного реалізму» (На матеріалі оповідання Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. - 2006. - № 6. - С. 4-7.
5. Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. - К., 1978.- 210 с.
6. Степанов Г. В. Поучительный эксперимент Х. Л. Борхеса // Степанов Г. В. Язык. Литература. Поэтика. - М., 1988. - С. 154-159.
7. Фуэнтес К. Новый латиноамериканский роман // Писатели Латинской Америки о литературе. - М., 1982.
8. Чистяков Г. Для него рай был похож на библиотеку... // Зарубіжна література. - 2002. - № 20. - С. 7.

Семінар 8. «Магічний реалізм» у літературі Латинської Америки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Література Східної Європи

Лекція 9. Гіпертекст і гіперлітература.

М. Павич – «перший автор ХХІ ст.»

Історичні передумови розвитку літератури Східної Європи др. пол. ХХст.

Визначення понять «гіпертекст» і «гіперлітература».

Художній метод М. Павича. Архітектонічні особливості його творів.

Аналіз романів «Хозарський словник», «Остання любов у Царгороді», «Скринька для письма» та ін.

Література:

1. Автобіографія Милорада Павича // Всесвіт. — 2002. — № 7 — 8. — С. 26.
2. Антологія сербської постмодерної фантастики / Упор. Сава Дам'янов / Пер. з серб. — Львів: Піраміда, 2004. — 300 с.
3. Бульвінська О. І. Перший письменник третього тисячоліття, або Милорад Павич і гіпертекст // Зарубіжна література. — 2003. — № 5. — С. 35—40.
4. Егерев Е. Павич, нарисованный за чаем // Новое время. — 1999. — № 36.
5. Ковбасенко Ю. Архіпелаг „Павич”, острів „Дамаскин” // Зарубіжна література. — 2003. — № 7. — С. 33-49.
6. Михайлович Я. Проза Милорада Павича и гипертекст // Павич М. Стеклоянная улитка. — СПб., 2000. — С. 5.
7. Ніколаєва О. О. Сильові доміанти бароко в постмодерністському романі М.Павича «Хозарський словник». Спроба його стильового аналізу // Всесвітня література. — 2005. — № 1. — С. 44—47.

8. Цофнас А. Дивлячись на пейзаж, намальований чаєм // Філософська думка. — 2001. — № 5.

Семінар 9. Творчість М.Павича.

Лекція 10. Творчість М. Кундери.

Історія Чехії середини ХХ ст. і особиста історія життя М. Кундери.

Жанрове розмаїття творчості М. Кундери.

Проза М. Кундера як зразок двомовності автора.

Проблематика творчості М.Кундери.

Література:

1. Меншій А. М. Поетикальні домінанти творчості Мілана Кундери: На матеріалі романів «Неквапливість», «Справжність» // Зарубіжна література в школах України. — 2006. — № 1 — С. 41—42.
2. Палій О. Світ у пастці роману (спостереження над поетикою М.Кундери). — К.: Освіта України, 2006. — 282 с.
3. Шерлаимова С. Философия жизни по Милану Кундере (французские романы чешского писателя) // Вопросы литературы. — 1998. — № 1. — С. 244.

Семінар 10. Творчість М. Кундери.

Семінар 11. Підсумок вивчення курсу.

Захист колективних дослідницьких проектів.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасна зарубіжна література»

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин		
Змістовий модуль 1.				
Література Франції, Великобританії, Німеччини та Швейцарії др.пол.ХХ- п.ХХІ ст.				
Теми лекцій	Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду. (1 б.)	Витоки та характерні риси французької школи “нового роману”. (1 б.)	Постмодернізм в англійській літературі. (1 б.)	Постмодернізм в італійській літературі. Творчість І.Кальвіно, У.Еко. (1 б.)
Теми семінарів	Філософсько-естетичні основи та драматичне новаторство французького «театру абсурду». (10 б. + 1 б.)	Творчість Дж. Фаулза в контексті постмодерністських пошуків др. пол. ХХ ст. (10 б. + 1 б.)	Філософсько-психологічні романи А.Мердок (10 б. + 1 б.)	Творчість У.Еко. Аналіз роману «Ім'я троянди». (10 б. + 1 б.)
Самостійна робота	Теми 1 – 5 25 балів			
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 25 балів			
Разом за змістовим модулем 1 – 98 балів				

Змістовий модуль 2.

Література США і Латинської Америки др. пол. XX – п. XXI ст.

Теми лекцій	Основні тенденції розвитку літератури США другої половини XX ст. (1 б.)	Творчість Дж.Д. Селінджера в контексті американської літератури «нонконформізму». (1 б.)	Постмодернізм у літературі США. (1 б.)	Світове значення літератури Латинської Америки другої половини XXст. (1 б.)
Теми семінарів	Тенденції розвитку літератури США др. пол. XX ст. Література «чорного гумору» (10 б. + 1 б.)	Творчість Дж.Д.Селінджера (10 б. + 1 б.)	«Магічний реалізм» у літературі Латинської Америки. (10 б. + 1 б.)	Постмодерністський пошук нових засобів творчості у літературі США. (10 б. + 1 б.)
Самостійна робота	Теми 6-10 25 балів			
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 25 балів			
Разом за змістовим модулем 2 - 98 балів				

Змістовий модуль 3.

Література Східної Європи др. пол. XX – п. XXI ст.

Теми лекцій	Гіпертекст і гіперлітература. М. Павич – «перший автор XXI ст.» (1 б.)		Творчість М. Кундери (1 б.)
Теми семінарів	Творчість М. Павича. (10 б. + 1 б.)	Творчість М. Кундери. (10 б. + 1 б.)	Підсумок вивчення курсу. Захист колективних дослідницьких проектів. (10 б. + 1 б.)
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 25 балів		
Читацький щоденник	30 балів		
Разом за змістовим модулем 3 - 91 бал			
Разом за змістовими модулями 1, 2, 3		287 бали, коефіцієнт 4,7	
Іспит		40 балів	

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар №1

Філософсько-естетичні основи та драматичне новаторство французького «театру абсурду».

1. Походження терміну «театр абсурду». Передумови виникнення (авангардистські пошуки та екзистенціалізм).
2. Характерні риси творчості представників «антидрами».
3. Драма Е.Йонеско «Голомоза співачка» - п'єса про «трагедію мови».
  - 3.1. Історія створення.
  - 3.2. Назва твору.
  - 3.3. Персонажі.
  - 3.4. Приклади мовленнєвих кліше, банальностей, алогізмів та автоматизмів спілкування.
  - 3.5. Час і простір драми. Образ годинника.
4. Поетика мовчання та руйнування мови і простору у п'єсі С.Беккета «Чекаючи на Годо».
  - 4.1. Характеристика часу та простору.
  - 4.2. Тема фізіологічного руйнування та саморуйнування.
  - 4.3. Аналіз образів персонажів (значення імені, інтерпретація монологів та діалогів)
  - 4.4. Тема екзистенційного пошуку у драмах С.Беккета.

Література:

1. Зарубежная литература второго тысячелетия. Подред. Л.Г.Андреева. – М., 2001.
2. Коссак Э. Экзистенциализм в философии и литературе. – М., 1980.
3. Скуратівський В. Французька драма в нашому столітті // Французька п'єса ХХ століття. – К., 1993. – С. 5-15.
4. Токарев Д. Курс на худшее. Абсурд как категория текста у Даниила Хармса и Сэмюэля Беккета. - М., 2002.
5. Эсслин М. Театр абсурда. – СПб., 2010.
6. Якимович Т. Драматургия и театр современной Франции. -К., 1968.
7. Яценко В.М. История зарубежной литературы второй половины ХХ века. – М, 2012.

8. От Беккета к Стоппарду: экзистенциализм, смерть и абсурд.
<http://pinbr.narod.ru/sb/bstop.html>

Семинар № 2

Творчість Дж. Фаулза в контексті постмодерністських пошуків др. пол. XX ст.

1. Характеристика творчості Дж. Фаулза крізь призму есеїстики автора (за збіркою есе та статей «Кротові нори»).
2. “Подруга французького лейтенанта” як роман-пародія на вікторіанську добу. Художня структура. Образ автора.
3. Інтертекстуальна основа роману “Колекціонер”. Характеристика стилю. Система художніх образів. Особливості композиції.
4. Гра як центральний художній прийом творчості Дж. Фаулза (на прикладі одного з романів).

Література:

1. Ивашева В. В. Литература Великобритании XX века. - М., 1984.
2. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. - М., 1996.
3. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. - М., 1998.
4. Зарубежная литература XX века: Учебник для вузов / Л.Г. Андреев, А.В. Каельский, Н.С. Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд. испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
5. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. - Харьков, 2000.
6. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003.
7. Кабкова О. Істинність магічного простору мистецтва // Всесвіт. - 2002. - № 2. - С.132-134.
8. Киченко О. Європейський постмодернізм: витоки і сучасна літературна традиція. - Всесвіт. — 2004. — № 5 — 6. — С. 24—26.

9. Киченко О. Міфологічний простір постмодерністського роману: “Маг” Джона Фаулза у контексті традиції. // Всесвіт. - 2003. - № 5. _ 146-148.
10. Руднев В. Словарь культуры XX века.
<http://www.philosophy.ru/edu/ref/rudnev/index.html>

Семінар № 3

Філософсько-психологічні романи А.Мердок.

1. Жанрова своєрідність та проблематика прози А.Мердок.
2. Філософська складова інтелектуальних романів А.Мердок.
3. Екзистенційні мотиви, їх розкриття у прозі А.Мердок.
4. Інтертекстуальність. Визначення та історія поняття. Знайти приклади інтертекстуальності у творчості А.Мердок.
5. Аналіз роману «Чорний принц»: композиція, сюжетно-образна специфіка, інтертекстуальна основа.

Література:

1. Жлуктенко Н. Ю. Английский психологический роман XX века. Киев, 1988.
2. Зарубежная литература XX века: Учебник для вузов / Л.Г. Андреев, А.В. Каельский, Н.С. Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд. испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
3. Ивашева В. В. Литература Великобритании XX века. - М., 1984.
4. Урнов М. Айрис Мердок: Литература и мистификация // Вопросы литературы. — 1984. — № 11. — С. 27.

Семінар № 4

Творчість У.Еко. Аналіз роману «Ім'я троянди».

1. У. Еко – вчений та письменник.
2. Жанрова поліваріантність роману “Ім'я троянди”.
3. Аналіз роману «Ім'я троянди».
4. Система образів.
5. Особливості сюжету та композиції.
6. Інтертекстуальна основа твору. Приклади ремінісценцій та алюзій у тексті.
7. «Ім'я троянди» як втілення культурологічних метафор:
  - метафора лабіринту;
  - метафора бібліотеки;
  - метафора дзеркала та задзеркалля.
8. «Ім'я троянди» як семіотичний роман. Образ Храміни як системи знаків.
9. Твір та авторський коментар як ознака постмодерної доби: аналіз «Нотаток на берегах «Імені троянди».

Література:

1. Еко У. Поетика відкритого твору // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред Марії Зубрицької. - Львів, 2002. - С. 525-538.
2. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.
3. Зарубежная литература ХХ века: Учебник для вузов / Л.Г. Андреев, А.В. Каельский, Н.С. Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд. испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
4. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. — Харьков, 2000. — 256 с.
5. Киченко О. Європейський постмодернізм: витоки і сучасна літературна традиція. // Всесвіт. — 2004. — № 5 — 6. — С. 24—26.
6. Лотман Ю.М. Выход из лабиринта // Еко У. Имя розы. - Спб., 2000. - С.650-670.

7. Руднев В. Словарь культуры XX века:
<http://www.philosophy.ru/edu/ref/rudnev/index.html>

Семинар № 5

Творчість Дж.Д.Селінджера

1. Життя і творчість Дж.Д.Селінджера. Підготувати біографічну довідку у вигляді презентації.
2. «Ловець у житі»: історія створення і популярності, проблематика, система образів.
3. «Ловець у житі» Дж.Д.Селінджера в контексті жанру «роману виховання».
4. Збірка «Дев'ять оповідань» і філософія дзен-буддизму.
5. Цілісний аналіз одного з оповідань збірки (за вибором студента).

Література:

1. Аствацатуров А. Феноменология текста: игра и репрессия. М.: Новое литературное обозрение, 2007. — 288 с.
2. Галинская И. Л. Загадка Сэлинджера // Галинская И. Л. Загадки известных книг. — М.: Наука, 1986. — С. 9-64.
3. Борисенко А. Сэлинджер начинает и выигрывает // «Иностранная литература» 2009, № 7.
4. Завадская Е. В. Чань и литература Запада // Культура Востока в современном западном мире / отв. ред. Л. П. Делюсин. — М.: Главная редакция восточной литературы изд-ва «Наука», 1977. — С. 100—116. — 168 с.
5. Петренко Д.И. Роман Дж.Д. Сэлинджера «Над пропастью во ржи» и его переводы на русский язык / Под ред. проф. К.Э. Штайн. — Ставрополь: Изд-во СГУ, 2009. — 240 с.

Семінар № 6.

Тенденції розвитку літератури США др. пол. XX ст.

Література «чорного гумору».

1. Теоретичне підґрунтя та історичні передумови літератури “чорного гумору”.
2. Проблематика та поетика роману К.Кізі “Політ над гніздом зозулі”.
3. Особлива функція оповідача у творі.
4. Система образів.
5. Біблійні алюзії у романі К. Кізі.

Література

1. Американська література на рубежі XX-XXI ст. Матеріали II Міжнародної конференції з літератури США. Київ, 24-26 вересня 2002 р. - К., 2004.
2. Вікно в світ. (Література США). – 1999. - №№ 5-6.
3. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX ст. - К., 2002. - С. 115-128.
5. Денисова Т. Н. Роман і романісти США XX ст. - К., 1990. - С. 80-86.
6. Коваль М. Гра в романі і гра в роман (про творчість Джона Барта). – Львів, 2000.

Семінар 7. Постмодерністський пошук нових засобів творчості у літературі США.

1. Аналіз теоретичних положень праць І.Гассана “Чим є постмодернізм і чим він стане?”, “Після постмодернізму: пошуки довіри”.
2. Дж. Барт: «література виснаження» та «література повторного наповнення».
3. Новела Дж.Барта “Заблукавши в кімнаті сміху». Інтертекстуальний характер твору. Художні засоби, що знищують межу текстуального та реального.

4. Аналіз оповідання Т. Пінчона «Ентропія»: особливості композиції, символи, цитати, алюзії, багатозначність образів.

Література

1. Американська література на рубежі ХХ-ХХІ ст. Матеріали ІІ Міжнародної конференції з літератури США. Київ, 24-26 вересня 2002 р. - К., 2004.
2. Вікно в світ. (Література США). – 1999. - №№ 5-6.
3. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енkvіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – Київ: Основи, 2003. – 504 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ ст. - К., 2002. - С. 115-128.
5. Денисова Т. Н. Роман і романісти США ХХ ст. - К., 1990. - С. 80-86.
6. Коваль М. Гра в романі і гра в роман (про творчість Джона Барта). – Львів, 2000.

Семінар № 8

«Магічний реалізм» у літературі Латинської Америки.

1. Латинська Америка як особливе культурне середовище.
2. Визначення поняття «магічний реалізм». Представники «магічного реалізму» у літературі.
3. Співвідношення тексту та реальності у есе Х.Л.Борхеса («Триверсії зради Іуди», «Троянда Парацельса», «Вавілонська бібліотека» та ін.).
4. Гра як структурно моделююча сутність творчості Х.Кортасара (на прикладі одного з романів) .
5. Міфологічна модель роману Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності». Цілісний аналіз твору.

Література:

1. Грищенко Л. «Від історії людства до історії духовності». Матеріали до вивчення роману Г. Г. Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. — 2001. — № 5. — С. 41 — 44.
2. Дітькова С.Ю. Приречені на самотність. До вивчення роману Г. Г. Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. — 2005. — № 9. — С. 13—18.
3. Зарубежная литература XX века: Учебник для вузов / Л.Г. Андреев, А.В. Каельский, Н.С. Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд. испр. и доп. — М.: Высшая школа, 2003.
4. Кабкова О.В. Коли відлітають ангели... (Проблемний аналіз новели Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. — 1998. — № 12. — С. 15—17.
5. Квіт С. Борхес, що косить галявинки // Зарубіжна література. — 2002. — № 20. — С. 5.
6. Нев'ярович Н. Ю. Основні риси поетики «магічного реалізму» (На матеріалі оповідання Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. — 2006. — № 6. — С. 4—7.
7. Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. — К., 1978. — 210 с
8. Фуэнтес К. Новый латиноамериканский роман // Писатели Латинской Америки о литературе. — М., 1982.

Семінар № 9

Творчість М. Павича.

1. Експериментальний характер творчості М.Павича.
2. Аналіз статті М.Павича «Початок і кінець роману».
3. Гіпертекст і проза М.Павича.
4. Навести приклади, що ілюструють поєднання у постмодернізмі елітарної та масової літератури.
5. Аналіз роману «Хозарський словник».
6. Аналіз роману «Пейзаж, намальований чаєм» (або іншого роману М.Павича, за вибором студента).

Література:

1. Автобіографія Милорада Павича // Всесвіт. — 2002. — № 7 — 8. — С. 26.
2. Антологія сербської постмодерної фантастики / Упор. Сава Дам'янов / Пер. з серб. — Львів: Піраміда, 2004. — 300 с.
3. Бульвінська О. І. Перший письменник третього тисячоліття, або Милорад Павич і гіпертекст // Зарубіжна література. — 2003. — № 5. — С. 35—40.
4. Егерев Е. Павич, нарисованный за чаем // Новое время. — 1999. — № 36.
5. Ковбасенко Ю. Архіпелаг „Павич”, острів „Дамаскин” // Зарубіжна література. — 2003. — № 7. — С. 33-49.
6. Михайлович Я. Проза Милорада Павича и гипертекст // Павич М. Стеклянная улитка. — СПб., 2000. — С. 5.
7. Ніколаєва О. О. Сильові доміанти бароко в постмодерністському романі М.Павича «Хозарський словник». Спроба його стильового аналізу // Всесвітня література. — 2005. — № 1. — С. 44—47.
8. Цофнас А. Дивлячись на пейзаж, намальований чаєм // Філософська думка. — 2001. — № 5.

Семинар 10

Творчість М. Кундера

1. Жанрове розмаїття творчості М. Кундери.
2. Періодизація творчості М. Кундери.
3. Проблематика творчості М.Кундери.
4. Аналіз роману «Нестерпна легкість буття».

Література:

4. Меншій А. М. Поетикальні доміанти творчості Мілана Кундери: На матеріалі романів «Неквапливість», «Справжність» // Зарубіжна література в школах України. — 2006. — № 1 — С. 41—42.
5. Палій О. Світ у пастці роману (спостереження над поетикою М.Кундери). — К.: Освіта України, 2006. — 282 с.
6. Шерлаимова С. Философия жизни по Милану Кундере (французские романы чешского писателя) // Вопросы литературы. — 1998. — № 1. — С. 244.

Семінар 11

Підсумок вивчення курсу.

Захист колективних дослідницьких проектів.

Орієнтовний перелік тем:

Вплив видавничого попиту на якість сучасної літератури.

Напис на палітурці: вдала і невдала анотація до сучасної книги.

Книги на потребу читача: жанрове розмаїття масової літератури.

Постмодернізм і принцип повторюваності у літературі .

Минуле і теперішнє жанру любовного роману.

Фанфіки і антифанфіки у сучасній літературі.

Фентезі як сучасний погляд на міф.

Інтелектуальний детектив: причини популярності.

Смс-роман – новітній жанровий різновид роману.

(Студенти можуть запропонувати власні теми дослідницьких проектів).

VI. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

На самостійне опрацювання виносяться наступні теми:

1. Людина та історія у романах Г.Белля (на прикладі одного з романів).
2. Історія Німеччини у творчому осмисленні Г.Грасса.
3. Проблематика роману М.Фріша «Ното Фабер».
4. Світ абсурду у творчості Ф.Дюрренматта.

5. Художній світ романів М.Дюрас.
6. Аналіз роману М. Вальзера «Робота душі».
7. Структура, проблематика, система образів драми Е.Олбі («Зоологічна історія»).
8. Ритуальна гра у драмі Е.Олбі «Не боюся Вірджинії Вулф».
9. Архітектоніка роману Х.Кортасара «Гра в класики».
10. Загальний огляд творчості М.Варгас Льоси.

Кожен пункт самостійної роботи студента **оцінюється в 5 балів** і передбачає письмове виконання запропонованої теми у вигляді повідомлення, есе, реферату.

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Сучасна зарубіжна література» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю.

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	10	10
2.	Відвідування семінарів	1	11	11
3.	Самостійна робота	5	10	50
4.	Робота на семінарському занятті	10	11	110
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75
6.	Читацький щоденник	30	1	30
Максимальна кількість балів 286				
Коефіцієнт 4,7				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- методи письмового опитування: модульне письмове тестування, реферат, есе;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за сто-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: за джерелом інформації:

словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

практичні: тести;

за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, з книгою, виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. навчальні дискусії;
2. створення ситуації пізнавальної новизни;
3. створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій та порівнянь).
4. підготовка і захист колективних і індивідуальних дослідницьких проектів.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Опорні конспекти лекцій.

Навчальні посібники.

Робоча навчальна програма.

Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного та модульного оцінювання навчальних досягнень студентів.

Засоби контролю (комплекти завдань для 1, 2 та 3 модульної контрольної роботи).

Х. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Постмодернізм як тип світосприйняття і художня система.

2. Втілення тези “світ є текст” у літературі постмодернізму.

3. Інтертекстуальність і принцип інтертекстуальної побудови художнього образу.

4. Іронія та пародія у постмодернізмі.

5. Принцип гри в постмодерністській естетиці.

6. Образ автора у постмодерністському романі.

7. Образ читача у постмодерністському романі.

8. Трансформація міфу у постмодерністському романі.

9. Теоретичні засади та художня практика французької школи “нового роману” (Н. Саррот, А. Роб-Грійє, К.Сімон).

10. Характеристика творчості Н.Саррот. Аналіз одного з романів.

11. Роман А.Роб-Грійє “У лабіринті”.

12. Філософська проблематика “антидрами” С.Беккета (на прикладі п'єс «Чекаючи на Годо», «Ендшпіль»).

13. Характерні риси “драматургії абсурду” (на прикладі творчості Е.Іонеско).

14. Творчість Е.Олбі, аналіз однієї з п'єс автора.

15. Проблематика повісті Дж.Д.Селінджера “Ловець у житі”.

16. Збірка Дж. Д. Селінджера «Дев'ять оповідань». Цілісний аналіз одного з оповідань (за вибором студента).

17. Притчевий характер творчості В.Голдінга .

18. Література “сердитих молодих людей”. Аналіз п'єси Д.Осборна “Озирнись у гніві”.

- 19.Інтертекстуальність у романістиці А.Мердок .
- 20.Аналіз роману М.Вальзера «Робота душі».
- 21.Концепція особистості та гуманістичні цінності романах Г.Белля (“Очима блазня”, “Більярд о пів на десяту”).
- 22.Зображення нацистської Німеччини у романі Г.Грасса “Бляшаний барабан”.
- 23.Поєднання міфологічної свідомості і модерністської поетики у літературі “магічного реалізму”.
24. Прояви елементів інтертекстуальності у філософських оповіданнях Х.Л.Борхеса.
- 25.Образи Слова, Книги, Бібліотеки як метафори культури у творчості Х.Л.Борхеса та вплив прози автора на сучасний літературний процес.
- 26.Жанрова своєрідність роману Г.Гарсія Маркеса "Сто років самотності".
- 27.Експериментальний характер та інтелектуальна основа творчості Х.Кортасара.
- 28.Американська література “чорного гумору” (К.Кізі, Дж.Барт, К.Воннегут).
- 29.Твір Дж.Керуака “На дорозі” як роман-імпровізація.
- 30.Аналіз новели Дж.Барта “Заблукавши у кімнаті сміху».
- 31.Система образів, проблематика, особливості нарації роману К.Кізі “Політ над гніздом зозулі”.
- 32.“Ім'я троянди У.Еко як поліжанровий роман.
- 33.Образ світу як бібліотеки, значення мотиву книги у романі У.Еко “Ім'я троянди”.
- 34.Композиція та система образів роману І.Кальвіно “Якщо однієї зимої ночі подорожній”.
- 35.Елементи гумору, пародіювання, жанрового синтезу у романі Дж.Барнса “Історія світу у 10 ½ розділах”.
- 36.Гра як художній прийом у романі Дж.Фаулза “Маг”.
- 37.Інтерпретація міфологічних мотивів та образів у романі Дж.Фаулза “Маг”.
- 38.Елементи інтертекстуальності у творах Дж.Фаулза. Аналіз одного з романів.
- 39.Система образів роману П.Зюскінда “Запахи” та його інтертекстуальна складова.
- 40.Образ саморефлексуючого героя у прозі П.Зюскінда (за творами “Голубка”, “Контрабас”).
- 41.Міфопоетика роману К.Рансмайра “Останній світ”.
42. Характеристика творчості М.Фріша. Аналіз роману «Ното Фабер».
43. Філософія абсурду у драматургії Ф. Дюрренматта.

- 44.Пошуки нових форм художнього втілення у творчості М.Павича.
45.Проблематика творчості М.Кундери.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА НАУКОВО-КРИТИЧНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна:

1. Американська література на рубежі ХХ-ХХІ ст. Матеріали ІІ Міжнародної конференції з літератури США. Київ, 24-26 вересня 2002 р. - К., 2004.
2. Английская литература 1945-1980. - М., 1987.
3. Андреев Л. Г. Современная литература Франции. 60-е годы. - М, 1977.
4. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької. - Львів, 2002.
5. Балашова Т. В. Французская поэзия ХХ века. - М., 1982.
6. Вікно в світ. (Література США). – 1999. - №№ 5-6.
7. Вікно в світ. (Література Франції). – 1999. - № 1.
8. Вікно в світ. (Література Німеччини). – 1999. - № 2.
9. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ ст. - К., 2002.
10. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття. - К., 2012.
11. Джеймисон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму. - К., 2008.
12. Днепров В. Д. Черты романа ХХ века. - М., -Л., 1965.
13. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. - Київ: Основи, 2003.
14. Еремеев Л.А. Французский «новый роман». - К., 1974.

15. Жантеева Д. Г. Английский роман XX века. - М., 1965.
16. Зарубежная литература XX века: Учебник для вузов / Л.Г. Андреев, А.В. Каельский, Н.С. Павлова и др. Под ред. Л.Г. Андреева. 2-е изд. испр. и доп. – М.: Высшая школа, 2003.
17. Затонский Д. Австрийская литература в XX столетии. - М., 1985.
18. Затонский Д.В. Искусство романа и XX век. - М., 1973.
19. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. - Харьков, 2000.
20. Зонина Л. Тропы времени. Заметки об исканиях французских романистов (60-70-е гг.). - М., 1984.
21. Ивашева В. В. Литература Великобритании XX века. - М., 1984.
22. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. - М., 1996.
23. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. - М., 1998.
24. Ковбасенко Ю. І. Література постмодернізму: по той бік різних боків // Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/kovbasenko__postmodernism__ua.htm.
25. Косиков Г.К. От структурализма к постструктурализму. - М., 1998.
26. Кутейщикова В. Н., Осповат Л.С. Новый латиноамериканский роман. - М., 1983.
27. Література Англії XX ст / Під ред. К.О. Шахової. – К.: Либідь, 1993.
28. Мамонтов С. П. Испаноязычная литература стран Латинской Америки. XX век. - М., 1983.
29. Мотылева Т. Зарубежный роман сегодня. - М., 1986.
30. Называть вещи своими именами. Программные выступления мастеров западно-европейской литературы XX века. - М., 1986.

31. Наркирьер Ф. С. Французский роман наших дней. - М. 1980.
32. Покальчук Ю.В. Сучасна латиноамериканська проза. - К., 1978.
33. Давиденко Г. Історія новітньої зарубіжної літератури. – К.: ЦУЛ, 2007.
34. Фесенко В.І. Новітня французька література. – К., 2015.
35. Французская литература 1945-1990. - М., 1995.
36. Художественное своеобразие литератур Латинской Америки. - М., 1976.

Додаткова:

1. Автобіографія Милорада Павича // Всесвіт. — 2002. — № 7 — 8. — С. 26.
2. Бігун Б. «Останній світ» К. Рансмайра: звільнення від тексту чи непозбутність тексту? // Зарубіжна література. — 2000. — № 29 — 32. — С. 24—34.
3. Бульвінська О. І. «Новий роман» Мілана Кундери: теорія і практика // Зарубіжна література в навч. закладах. — 2003. — № 11. — С. 28—35.
4. Бульвінська О. І. Перший письменник третього тисячоліття, або Милорад Павич і гіпертекст // Зарубіжна література. — 2003. — № 5. — С. 35—40.
5. Висоцька Н.О. Єдність множинного. Американська література к.ХХ – поч.ХХІ ст. у контексті культурного плюралізму. - К.: ВЦ КНЛУ, 2010.
6. Внутренняя сторона света (Проза М. Павича) // Вопросы литературы. — 2003. — № 11—12.
7. Грищенко Л. «Від історії людства до історії духовності». Матеріали до вивчення роману Г. Г. Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. — 2001. — № 5. — С. 41 — 44.
8. Денисова Т. Н. Плутані стежки Дж. Апдайка // Всесвіт. — 1973. — № 10. — С. 53—58.
9. Денисова Т. Н. Проза Дж. Апдайка // Всесвіт. — 1967. — № 7. — С. 30—32.
10. Денисова Т. Н. Роман і романісти США ХХ ст. — К., 1990. — С. 80—86.

11. Дітькова С.Ю. Приречені на самотність. До вивчення роману Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності» // Всесвітня література та культура. — 2005. — № 9. — С. 13—18.
12. Егерєва Е. Павич, нарисований за чаєм // Новое время. — 1999. — № 36.
13. Зарубіжна література ХХ століття // За ред. М. І. Борецького. — Львів, 2000.
14. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. — Тернопіль: Навч. кн. — Богдан, 2005.
15. Кабкова О. Істинність магічного простору мистецтва (за романом Дж. Фаулза «Маг») // Всесвіт. — 2006. — № 11 — 12. — С. 52—54.
16. Кабкова О.В. Коли відлітають ангели... (Проблемний аналіз новели Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. — 1998. — № 12. — С. 15—17.
17. Квіт С. Борхес, що косить галявинки // Зарубіжна література. — 2002. — № 20. — С. 5.
18. Киченко О. Міфологічний простір постмодерністського роману: «Маг» Дж. Фаулза у контексті традицій // Всесвіт. — 2003. — № 5 — 6. — С. 5—8.
19. Киченко О. Європейський постмодернізм: витоки і сучасна літературна традиція. — Всесвіт. — 2004. — № 5 — 6. — С. 24—26.
20. Ковбасенко Ю. Архіпелаг „Павич”, острів „Дамаскин” // Зарубіжна література. — 2003. — № 7. — С. 33-49.
21. Круглий стол «Феномен Джуліана Барнса»: Е. Тарасова, М. Табак, Д. Бондарчук, С. Фрумкіна, М. Горбачєва, А. Романова // Иностранная литература. — 2002. — № 7.
22. Літературознавчий словник-довідник / Гром'як Р. Т., Ковалів Ю. І. та ін. — К.: ВЦ «Академія», 1997.
23. Лучук І. Прогноз на минуле, чи спогади про майбутнє (рецензія на «Зоряну мантію») // Дзеркало тижня. — 2002. — 4 — 20 грудня.
24. Мазур І. «Над нашим потоком гріхів та блукань...». За оповіданням Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами» // Зарубіжна література. — 2005. — № 10 (410). — С. 14.
25. Мендельсон М. О. Роман США сьогодні. — М., 1977. — 237 с.
26. Меншій А. М. Поетикальні доміанти творчості Мілана Кундери: На матеріалі романів «Неквапливість», «Справжність» // Зарубіжна література в школах України. — 2006. — № 1 — С. 41—42.
27. Михайлович Я. Проза Милорада Павича и гипертекст // Павич М. Стеклянная улитка. — СПб., 2000. — С. 5.

28. Михальская Н. П., Аникин Т. В. Английский роман 20 века. — Москва, 1982.
29. Млечина І. Художній світ Гюнтера Грасса. — Вікно у світ. — 1999. — № 5 — 6. — С. 154—161.
30. Морозова Т. Л. Образ молодого человека в литературе США — М., 1969. — 168 с.
31. Мулярчик А. Кролик Енгстром — 30 лет испытаний // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 17—19.
32. Мулярчик А. С. Спор идёт о человеке: о литературе США второй половины XX в. — М., 1986. — 201 с.
33. Наливайко Д. Шляхи Г. Гессе // Всесвіт. — 1977. — № 5. — С. 27—30.
34. Нев'ярович Н. Ю. Основні риси поетики «магічного реалізму» (На матеріалі оповідання Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами») // Всесвітня література. — 2006. — № 6. — С. 4—7.
35. Ненько І. Я. Відображаючи життя як хаос... (Про зумовленість ідейного змісту та поетики роману К. Рансмайра «Останній світ» постмодерністською світоглядною позицією його автора) // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. — 2002. — № 5 — 6. — С. 109.
36. Ніколаєва О. О. Сильові доміанти бароко в постмодерністському романі М. Павича «Хозарський словник». Спроба його стильового аналізу // Всесвітня література. — 2005. — № 1. — С. 44—47.
37. Павлова Н. С. Що таке театр «абсурду»? — М., 1968.
38. Палій О. Проблема самоідентифікації людини в оповіданнях Мілана Кундери // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. Вип. 4. — К., 2003. — С. 277—281.
39. Письменники Латинської Америки про літературу. — М.: Веселка, 1982. — 140 с.
40. Покальчук Ю. Магічний світ Хуліо Кортасара // Всесвіт. — 1981. — № 6. — С. 21—24.
41. Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. — К., 1978. — 210 с.
42. Помаранська О. Італо Кальвіно: біо-бібліографічний нарис // Всесвіт. — 2002. — № 11 — 12. — С. 32—33.
43. Проза писателів Латинської Америки. — М., 2003. — С. 437—651.
44. Руднев В. Словарь культуры XX века: <http://www.philosophy.ru/edu/ref/rudnev/index.html>
45. Скобельская О. И. Сон в зеркальном лабиринте Борхеса // Зарубіжна література в середніх навчальних закладах України. — 2006. — № 2. — С. 48—54.

- 46.Стамат Т. Постмодернізм у школі // Зарубіжна література. — 2004. — № 16. — С. 16—20.
- 47.Стамат Т. В. Метаморфози як вихід з хаосу буття. Спроба інтерпретації роману Крістофа Рансмайра «Останній світ» // Всесвітня література та культура. — 2003. — № 12. — С. 17.
- 48.Степанов Г. В. Поучительный эксперимент Х. Л. Борхеса // Степанов Г. В. Язык. Литература. Поэтика. — М., 1988. — С. 154—159.
- 49.Урнов М. Айрис Мердок: Литература и мистификация // Вопросы литературы. — 1984. — № 11. — С. 27.
- 50.Фуэнтес К. Новый латиноамериканский роман // Писатели Латинской Америки о литературе. — М., 1982.
- 51.Хулио Кортасар: краткая летопись жизни и творчества // Иностранная литература. — 2001. — № 4. — С. 23—30.
- 52.Цофнас А. Дивлячись на пейзаж, намальований чаєм // Філософська думка. — 2001. — № 5.
- 53.Шахова К. О. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури: Г. Гауптман, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс: Посібник. — К.: Юніверс, 2001.
- 54.Шерлаимова С. Философия жизни по Милану Кундере (французские романы чешского писателя) // Вопросы литературы. — 1998. — № 1. — С. 244.

Робоча програма навчальної дисципліни
" СУЧАСНА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА "

Укладач: Ліхоманова Наталя Олександрівна, доцент кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук.

Сучасна зарубіжна література: Програма навчальної дисципліни / Укладач Н.О.Ліхоманова. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 44 с.